

1. Koulun arvoperusta

Vihdin kuntastrategiassa 2022-2025 on neljä arvoa; palveluhenkisyys, vastuullisuus, yhteisöllisyys ja rohkeus. Vihdin kunta tukee lapsiperheiden hyvinvointia tarjoamalla laadukkaat koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut hyvinvoivissa kiinteistöissä ja luonnonläheisissä miljöissä. Uudet rakennetut koulut takaavat nykyiselle kouluverkostolle monipuoliset ja nykyaikaiset puitteet kymmeniksi vuosiksi.

Kuoppanummen koulukeskus on kaikkien lasten, nuorten ja aikuisten yhteisö, jossa kasvetaan ja opitaan turvallisessa, kannustavassa ja innostavassa ympäristössä. Tavoitteena on vahvistaa ja tukea lapsen ja nuoren tervettä itsetuntoa ja antaa hänelle hyvät taidot ja perusedellytykset elinikäiselle oppimiselle. Toiminta pohjautuu Vihdin kunnan strategiassa määritelmiin arvoihin. Koulumme omassa pohdinnassa keskeisimmiksi arvoiksi ovat nousseet oikeudenmukaisuus, turvallisuus, yhteisöllisyys ja vastuullisuus.

OIKEUDENMUKAISUUS

- yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon tiedostaminen ja kunnioittaminen
- suvaitsevaisuus
- yksilöllisyyden huomioiminen
- pyrkimys tulla toimeen kaikkien kanssa
- avoimuus
- hyvät tavat

TURVALLISUUS

- turvallinen ympäristö
- toisista välittäminen
- selkeät käytänteet
- sääntöjen noudattaminen
- oppimiselle myönteinen ja tavoitteellinen ilmapiiri
- lapsuuden ja nuoruuden suojeleminen

YHTEISÖLLISYYS

- oman ja toisen työn kunnioittaminen
- arvostava yhteistyö ja vuorovaikutus
- myönteinen Kuoppis-henki
- yhdessä tekeminen ja vaikuttaminen

VASTUULLISUUS

- vastuu itsestä ja muista
- vastuu ympäristöstämme
- työn, tiedon ja taidon kunnioitus

Tavoitteemme ovat yhdessä tekeminen, samanarvoisuus, ratkaisukeskeisyys ja toistemme kuunteleminen ja huomioon ottaminen. Kohtelemme kaikkia oppilaita tasa-arvoisesti huomioiden yksilökohtaiset erot. Toimintamme on avointa ja vastavuoroista. Luotamme toinen toisiimme. Teemme yhteistyötä koulun sisällä luokkien ja henkilökunnan kesken. Pyrimme löytämään yhdessä toimivia ratkaisuja arjen tilanteisiin. Lisäksi Kuoppanummen koulukeskus toimii aktiivisesti lähiympäristön toimijoiden kanssa yhteistyössä.

Kuoppanummen koulukeskus on aktiivisen elämän mahdollistaja. Haluamme opettaa ja auttaa oppilaitamme elämään mahdollisimman hyvää ja turvallista elämää. Toimintasuunnitelmassa kerrotaan, miten toiminnassa huomioidaan kuntastrategian mukaiset haasteet ja oppijoiden tarpeet lukuvuoden aikana.

2. Opetus ja oppimisjärjestelyt

Koulujen työ- ja loma-ajat 2022-2023

Koulujen työ- ja loma-ajat Vihdin kunnassa lukuvuonna 2022-2023 (187 pv)

(Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätös 17.11.2021 § 26)

Syyslukukausi 10.8.- 21.12.2022 90 työpäivää

Aloitus 10.8.2022 (keskiviikko)
syysloma 17.10.- 21.10.2022 (vko 42)
Itsenäisyyspäivä 6.12.2022 (tiistai)
joululoma 22.12.2022 (torstai) – 6.1.2023

Kevätlukukausi 9.1.- 3.6.2023 97 työpäivää

Aloitus 9.1.2023 (maanantai)
talviloma 20.2.- 24.2.2023 (vko 8)
pääsiäinen 7.4.-10.4.2023
helatorstai 18.5.2023
päättäjäispäivä 3.6.2023 (lauantai)

Oppituntien ajat ja välitunnit

Oppitunnit

1. tunti 8.05-8.50
2. tunti 8.55-9.40
3. tunti 10.00-11.00, ruokatauko 10.30.-11.15 välisenä aikana 30 min porrastetusti
4. tunti 11.00-11.45, ruokatauko 11.30-12.15 välisenä aikana 30 min porrastetusti.
5. tunti 12.15-13.00
6. tunti 13.20-14.05
7. tunti 14.15-15.00
8. tunti 15.00-15.45

Perjantaisin 5. ja 6. tuntien välillä on 5 minuutin siirtymävälitunti. 6. ja 7. tuntien välissä on 10 minuutin siirtymä. Tiimeillä tai luokilla on mahdollisuus jäsentää oppitunnit myös toisin. Tällöin opettajat varmistavat, että välitunnit sujuvat valvottuina ja turvallisesti.

Oppitunnille saavutaan ajallaan tarvittavat välineet mukana. Päälysvaatteet, päähineet ja kengät jätetään naulakkoon / lokeroon. Kännykät pidetään suljettuina tai äänettömällä. Koulu ei vastaa kännykän katoamisesta tai rikkoutumisesta.

Välitunnit

Välitunnit vietetään ulkona. Kuoppanummen koulukeskuksessa on kolme erillistä välituntipihaa sekä Pätäkiven (aamu- ja iltapäivätoiminta) oma piha. Koulun alueelta ei saa kesken koulupäivän poistua ilman lupaa. Välituntivalvojat tiedottavat luokanohjaajia välituntialueelta luvattomasti poistuneista oppilaista. Valvovalla henkilökunnalla on yllään valvojanliivi. Valvontalistat ovat esillä opettajanhuoneen ilmoitustaululla ja Kuoppiksen Drivessa. Alkuopetuksen pihan valvontalistat ovat alkuopetuksen aulan seinällä ja Kuoppiksen Drivessa. Isoilla

välituntipihoilla on vähintään kaksi valvojaa. Viikkaimmilla välitunneilla valvoja on useampia. Käytävillä ja sisävälituntialueilla on erilliset sisävalvojat.

Yläkoulun oppilaat kulkevat sisään ja ulos pääovesta, 3.-6. luokkalaiset parkkipaikan puoleisesta ovesta ja 1.-2. luokkalaiset pienten pihan ovesta. Pienemmät oppilaat voivat mennä isompien oppilaiden välituntialueelle valvojan seurassa.

Alakoulun puolella Kuoppisagentit (4.-6.-luokkien vapaaehtoisten oppilaiden joukko, 2-6 kpl jokaiselta yleisopetuksen luokalta) leikittävät päivittäin klo 9.40 ja klo 12 välitunneilla 1.-3. luokkien oppilaita. He myös pyrkivät toimimaan kiusaamista ennaltaehkäisevästi ja houkuttelevat yksinäisiä mukaan toimintaan. Agenttitoimintaa on sekä isojen että 1.-2.- luokkien pihalla. Lisäksi he pitävät välituntivälinelainaamoita 1.-2. luokkien pihalla klo 9.40 ja klo 12 sekä isolla pihalla klo 9.40.

Yläkoulun oppilaille järjestetään sisävälitunteja lukukauden aikana, jolloin heillä on mahdollisuus harrastaa liikuntaa valvotusti sisällä. Lisäksi yläkoulun puolella toimii välituntikerhoja, joiden toimintaa järjestävät koulunuoriso-ohjaajat. Maanantaista torstaihin klo 13 välitunnilla 7.-9. luokkalaisilla on mahdollisuus ostaa koulun ruokalasta välipalaa. Välipala syödään ruokalassa.

Päivänavaukset

Opettajat pitävät päivänavauksen luokissa ja kuukauden ensimmäisenä perjantaina kokoonnutaan koko koulun yhteiseen aamunavaukseen isoon liikuntasaliin ja ruokalaan.

Tilaisuudessa jaetaan kuukauden Kuoppiksen Kuppi, joka on huomiointi hyvästä teosta.

Kouluvuoden juhlat ja perinteet

Koulussa huomiodaan juhlia ja perinteitä mm. joulujuhlat eri luokka-asteilla, itsenäisyyspäivä, 9.-luokkalaisten juhlaonastilaisuus sekä oppiaineiden ja päivänavausten puitteissa kansallisia ja kansainvälisiä teema- ja juhlapäiviä.

Kouluruokailu

Ruokailu on porrastettu luokittain siten, että luokat saapuvat 5 minuutin välein porrastetusti linjastoille. Alakoulun luokat ja pienryhmät ruokailevat omana ryhmänään merkityllä paikalla valvotusti ja yläkoulun luokat ruokailevat valitsemillaan paikoilla ruokalassa.

Jokainen oppilas osallistuu ruokailuun. Päällysvaatteita, ulkojalkineita ja laukkuja ei tuoda ruokasaliin. Mobiililaitteita ei käytetä ruokasalissa.

Erytisruokavaliolomake päivitetään sähköisesti vuosittain. Keittiöön tulee ilmoittaa ruokailun erikoisjärjestelyistä (retket yms. tapahtumat) vähintään kahta viikkoa aikaisemmin.

Aamupalatarjoilu oppilaille on 7.45-9.00. Hinta on 1€.

Välipalan osto-oikeus koulun ruokalasta on kaikilla 7.- 9. luokkalaisilla.

Retket (ja koulun ulkopuolella annettava opetus)

Yrityskylävierailut:

10.10. 8-12 9H

13.10. 8-12 9R

14.10. 8-12 9P

Vihdin Killan liikennevalistus 9. lk 20.9.2022

4.10. Kaartin rykmentin vierailu koululla (9.-luokkalaiset, oppilaanohjaus)

9H-luokan yönyliretki 20-21.9. Puumanniin, Tavoitteena luokkahengen parantaminen ja hyvän opiskelumotivaation saaminen viimeiseen vuoteen. Mukana Ville Oksanen ja Hanna Villa. Retki tapahtuu yhteistyössä Hiidenveden purjehtijoiden ja Kartanon ratsastajajen kanssa. Rahoitus tulee Metsästäjäliiton Uudenmaanpiirin stipendistä.

Seikkailupäivä Kiljavalla 8.11. yhteistyössä HUMAKin kansainvälisen seikkailukasvatuksen ryhmän opastamana (9.-lk). Tavoitteena ryhmäyttäminen, ulkoilu ja rentoutuminen ulkoillessa.

Valtakunnallinen Taidetestaajat-tapahtumat järjestetään 8.-luokkalaisille syksyllä ja keväällä. Seurakunta pitää 8.-luokkalaisille rippikouluinfon syksyllä.

Yläkoulu järjestää muun muassa opintoretkiä, asiantuntijatilaisuuksia ja vierailuja opetussuunnitelmaan sisällyttäen.

Yläkoulu on mukana kahdessa Erasmus-projektissa: The Future of Water ja Democracy experiments in my Family.

The Future of Water: Slovenia, Espanja, Pohjois-Makedonia, Turkki (7.-12.11.) Romania (5.-11.3.) Vastavierailu Suomeen 14.-20.5.

Democracy experiments in my Family: Puola (25.9.-1.10.), Serbia (20.-26.11.), Romania (21.-27.5.) Vastavierailu Suomeen 27.3.-1.4.

Yläkoulussa on Tulevaisuus rakentuu hyvinvoinnille -hanke. Yhteistyökumppanit ovat Euroopan ulkopuolisia maita muun muassa Japani, Thaimaa, Uusi-Seelanti.

Koulussa tehdään paljon retkiä lähiympäristöön opetussuunnitelman puitteissa.

2.1. Koulun toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri perustuu yhdessä sovittuihin koulun arvoihin. Tasa-arvo, turvallisuus, yhteisöllisyys ja vastuullisuus ovat opetuksen ja oppimisen perustana. Ala- ja yläkoululla on järjestyssääntöjen lisäksi sovittu arkityötä ohjaamaan käytänteet, joiden mukaan toimitaan mm. ruokailussa, välitunneilla ja oppitunneilla.

Kuoppanummen koulun tavoitteena on edistää toimintakulttuuria, joka mahdollistaa oppilaiden osallisuutta ja yhdessä tekemistä. Toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin oppilaat osallistuvat oman kehitysvaiheensa mukaisesti. Ala- ja yläkoulun oppilaskuntatoiminta tarjoavat merkittävän väylän oppilaiden osallistumiselle. Lisäksi 8.- ja 9.-luokkalaisten tukioppilastoiminta sekä Verso- ja Kuoppisagenttitoiminta vahvistavat vuorovaikutusta ja yhteistyötä koko koulussa. Oppilaskunnasta, Verso-oppilaista ja tukioppilaista valitaan edustajat yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä YTY tarjoaa oppilaille ja huoltajille väylän osallistua koulun toimintakulttuurin kehittämiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen. YTY:n kokouksissa on mahdollisuus nostaa esille ajankohtaisia koulun asioita tai ehdottaa esim. luokkakokouksissa esille tulleita ideoita tulevaa toimintaa ajatellen. Koulun opettajat ja oppilaat osallistuvat monenlaiseen yhteistyöhön muiden kunnallisten tahojen, yritysten, yhteisöjen ja harrastusryhmien toimijoiden kanssa.

Koulun toimintakulttuuria suunnitellaan ja kehitetään oman luokka-asteen tiimissä sekä koulun yhteisissä kokouksissa. Jokainen opettaja kuuluu työryhmään. Työryhmät lukuvuonna 2022-2023 ovat:

Arviointi, Liikunta ja välituntitoiminta, Ympäristö, Yhdessä, Kansainvälisyys, Verso, Top-työryhmä Ilo ja K-0 (kiusaaminen nolla). Koulun johtoryhmän apuna toimii Kuoppiksen Tulevaisuus -työryhmä eli Kutu. Kutu -työryhmään kuuluu edustajia kaikista tiimeistä (Viivi Saros, Jussi Sipiläinen, Marjaana Virtanen, Pirjo Leväniemi, Laura Haimelin ja Anne Nisula). Turvallisuussvastaavana toimii Jarmo Toivonen. Kutu-työryhmä toimii osana yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän ohjausryhmää.

2.1.1. Koulun käytänteet ja mahdolliset painotukset

ALAKOULUN LUOKKIEN 1-6 KÄYTÄNTEET

- tullen oppitunneille ajoissa, opiskeluvälineet mukana ja kotitehtävät suoritettuna
- tervehdin muita, puhun kaikille asiallisesti ja ystävällisesti
- hyväksyn muut ja teen yhteistyötä kaikkien kanssa
- annan työrauhan itselleni ja muille
- harjoittelen sinnikkäästi
- palautan käyttämäni välineet niiden oikeille paikoille
- sammutan turhat valot luokasta
- lajittelen paperit ja roskat
- pesen kädet ennen ruokailua
- otan ruokaa sen verran kuin syön
- muistan käyttää tarvittaessa haarukkaa ja veistä
- liikun sisällä rauhallisesti
- otan sisällä päähineen (pipo, lippis, huppu) pois
- pukeudun sään mukaisesti
- en heitä lumipalloja, kiviä tai muita vaaraa aiheuttavia esineitä
- noudatan liikennesääntöjä liikkeessani oppitunneilla koulun alueen ulkopuolella
- pidän puhelimen repussa äänettömällä koulupäivän aikana
- en käytä puhelinta tai muuta mobiililaitetta välitunnilla
- käytän em. laitteita aikuisen ohjeen mukaan

YLÄKOULUN LUOKKIEN 7-9 KÄYTÄNTEET

Käyttäytyminen ja yhteistyötaidot

- Noudatan kohteliaita ja asiallisia käytöstapoja. Kiittäminen, tervehtiminen sekä ystävällinen ja toiset huomioonottava käyttäytyminen.
- Hyväksyn muut ja teen yhteistyötä kaikkien kanssa.
- Käytän asiallista kieltä.
- Otan päähineen ja hupun pois päästä tullessani sisälle.
- Tulen oppitunneille ajoissa. Huolehdin opiskeluvälineistäni ja koulutehtävistäni. Annan työrauhan itselleni ja muille.
- Noudatan koulun aikuisten antamia ohjeita.

Poissaolot

- Anon poissaolon ja selvitän koulutehtävät ja mahdolliset kokeiden siirrot ennen poissaolon myöntämistä.
- Selvitän sairaspoissaolon ajalta tunti- ja kotitehtävät.
- Hoidan rästikokeet sovittuna aikana. Rästikoepäivä on tiistai klo 8.05-8.50, luokassa 3043.

Puhelin ja välitunnit

- Pidän puhelimen äänettömällä ja säilytän sitä repussa oppitunneilla ellei toisin ohjeisteta.
- Voin käyttää puhelinta välituntisin yläkoulun välituntialueella, en käytä puhelinta luokkien 1-6 piha-alueella.

- Vietän välitunnit pääsääntöisesti ulkona. Luokissa, käytävillä ja liikuntatiloissa luvaton oleskelu välituntisin on kielletty.

Ruokailu

- Ruokailen päivittäin ruokalassa noudattaen hyviä ruokailutapoja.
- Voin ostaa kioski välitunnilla kioskista sovittuna ajankohtina sekä syödä omia eväitäni ruokasalissa kioski välitunnilla.
- En tuo kouluun makeisia, purukumia enkä energia- ja sokeripitoisia juomia.

Turvallisuus

- Ilmoitan koulun aikuiselle, jos havaitsen turvallisuuteen liittyvän vian tai puutteen.
- En tuo kouluun päihteitä, nuuskaa tai tupakointivälineitä.

Muuta

- Olen tietoinen Wilma-käytännöistä: omat tunnukset, Wilma-merkinnät, koevarauslistat, kasvatustilaukset (opettajan huoli herää toistuvista merkinnöistä) ja jälki-istunnot.
- Huomioin, että toisen kirjoittaman tekstin kopioiminen omiin nimiin on kielletty. Merkitsen lähdeviitteet mahdollisimman tarkasti.
- Huomioin kestävän kehityksen periaatteet osana koulun toimintaa.

Koulun KOKO-luokilla omat kuvalliset käytännöt, jotka ovat yhtenevät ala- ja yläkoulun käytänteiden kanssa.

2.1.2. Järjestyssäännöt

Kuoppanummen koulukeskuksen järjestyssäännöt

1. Järjestyssääntöjen tarkoitus, soveltaminen ja velvoittavuus

Järjestyssäännöt on tehty kaikkien oppilaiden noudatettaviksi koulupäivän aikana kaikissa oppimisympäristöissä. Kun kaikki toimivat järjestyssääntöjen mukaan, koulupäiväni on turvallinen ja koulussa on viihtyisää.

2. Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Minulla on oikeus :

- opiskella turvallisessa oppimisympäristössä
- saada oikeudenmukaista ja tasa-arvoista kohtelua kaikilta
- yksityisyyteen ja koskemattomuuteen
- terveydenhuoltoon, kouluruokailuun ja oppilashuoltoon

Minulla on velvollisuus (perusopetuslaki 35§):

- osallistua opetukseen säännöllisesti ja parhaani tehden, kunnes olen suorittanut oppivelvollisuuteni
- hoitaa tehtäväni täysipainoisesti ja tunnollisesti omaa ja toisten oppimistyötä arvostaen
- osoittaa koulutyössäni käytökselläni arvostusta ja kunnioitusta kaikkia koulumme jäseniä kohtaan ja siten ylläpitää omalta osaltani turvallisuutta

3. Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen

- Noudatan minulle annettuja aikatauluja.
- En kiusaa. Ilmoitan koulun aikuiselle, jos havaitsen kiusaamista.
- Huolehdin tavaroistani ja koulun omaisuudesta ja olen vahingonkorvausvelvollinen tahallisessa vahingonteossa.
- Olen vastuussa kouluun tuomistani henkilökohtaisista laitteista ja välineistä.
- Vietän välituntini minulle osoitetulla välituntialueella. Huomioin kaikkien turvallisuuden ja noudatan hyviä tapoja. Poistun koulun alueelta vain opettajan luvalla.
- En tuo kouluun vaarallisia esineitä, tupakointivälineitä tai päihteitä.
- Noudatan opettajan ohjeita medialaitteiden käytössä oppi- ja välitunnilla.
- En kuvaa tai julkaise koulussa kuvattua tai nauhoitettua materiaalia ilman lupaa.

2.1.3. Oppilaan ojentamisen muodot ja käytänteet

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Opetusta häiritsevälle, muuten koulun järjestystä rikkovalle tai vilpillisesti menetelleelle oppilaalle voidaan määrätä perusopetuslaissa säädetty kurinpitörajoitus tai ojentaa häntä perusopetuslaissa tarkoitetuilla tavoilla. Oppilaita kohtaan voidaan käyttää vain perusopetuslaissa säädettyjä turvaamistoimenpiteitä.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen.

Koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan liikaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan, jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Rehtori tai opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi oppilaan, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää opetuksen järjestäjän monijäseninen toimielin tai opetuksen järjestäjän niin päättäessä koulun rehtori.

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin.

2.2. Oppimisympäristö

Oppilaat työskentelevät koulun tiloissa ikäluokittain. Koulun pihalla on erillinen rakennus, paviljonki, jossa on tilat kahdeksalle opetusryhmälle. Kuoppanummen yleisopetuksen neljäs- ja viidesluokkalaiset opiskelevat paviljongissa. Kuoppanummen koulukeskuksessa on useita pienryhmälle tarkoitettuja luokkia ja niihin liittyviä eriyttämistiloja. Osassa luokissa on mahdollisuus yhteistoimintaan viereisen luokan kanssa väliovia avaamalla. Taito- ja taideaineilla on omat opetustilansa. Oppiainekokonaisuuksittain opiskeleville oppilaille on omia oppimisympäristöjä, joita muutkin voivat käyttää: koululuokkien lisäksi mm. aistihuone sekä inva-varusteltuja wc- ja pesutiloja.

Koulussa työskennellään myös luokahuoneen ulkopuolella hyödyntäen erilaisia työtapoja. Opetuksessa käytetään joustavasti oppimisympäristöjä koulun alueella ja sen ulkopuolella. Viereinen urheilukenttä ja jäähalli ovat myös varattavissa käyttöömme. Ratapuiston kenttä ja harjun ulkoilualueet sekä muut Nummelan keskustasta löytyvät liikuntapaikat ovat aktiivisesti koulumme käytössä. Myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa opiskellaan monipuolisissa oppimisympäristöissä.

Koulun ruokailutilassa on kolme eri linjastoa, jotka mahdollistavat joustavan ruokailun. Ruokasali on samalla monikäyttötila, joka muuntuu suurempien tapahtumien keskuksesi näyttämöineen.

Koulun piha-alueet on jaettu eri ikäryhmien käyttöön. Myös esiopetuksen piirissä olevat oppilaat käyttävät alkuopetuksen pihaa säännöllisesti. Iltapäivisin pihat ovat myös iltapäiväkerhon käytössä. Pihat on suunniteltu tarkoituksenmukaisiksi siten, että ne tarjoavat iän mukaisia aktiviteetteja ja ovat samalla turvalliset. Pihassamme on tekonurmipäällysteinen jalkapallokenttä ja liikuntavälinevaja.

Vihdin kunnalla on koulutuksen yhteinen tieto- ja viestintätekniikan (TVT) strategia, johon Kuoppanummen koulukeskuksen TVT-strategia pohjautuu. Kunta on tarjonnut opettajille täydennyskoulutusta tieto- ja viestintätaitojen kehittämiseen ja hyödyntämiseen opetuksessa.

Kuoppanummen koulukeskuksessa on ATK-laitteistoja joustavasti käytettävissä luokissa ja Mediateekissa. Koululle on hankittu yhteiskäyttöön kaksi iPad-kärryä ja yksi salkku, josta on varattavissa 69 tablettia. Opettaja voi varata oppilaiden käyttöön myös kannettavia tietokoneita, tietokonevaunuja on 8kpl n.20 tietokonetta/vaunu. Lisäksi luokissa on nettiyhteys, vähintään yksi tietokone, dokumenttikamera ja videotykki. Osassa luokissa on käytössä älytykki tai älytaulu. Avoin langaton verkko on opettajien ja oppilaiden käytössä. Näin oppimisympäristön varustelu tukee oppijan kehittymistä nykyaikaisen tietoyhteiskunnan jäseneksi ja antaa tilaisuuksia tietokoneiden ja muun mediatekniikan sekä tietoverkkojen käyttämiseen.

Kuoppanummella hyödynnetään Tieran Desku-oppimisympäristöä ja siihen liittyviä Google Apps for Education -palveluja. Jokaisella oppilaalla on näin ollen mahdollisuus mm. henkilökohtaisen sähköpostin ja pilvitallennustilan hyödyntämiseen omassa opiskelussaan. Google Drive mahdollistaa dokumenttien jakamisen esimerkiksi parin tai ryhmän kesken sekä vertaisarvioinnin toisten oppilaiden kanssa. Google Classroom -oppimisympäristössä opettaja pystyy luomaan kurseja, vastaanottamaan oppilaiden tekemiä töitä, arvioimaan niitä ja antamaan kirjallista palautetta. Google Meet -videopuhelupalvelulla on mahdollista pitää kokouksia ja palavereja. Lisäksi käytämme muita opetukseen soveltuvia virtuaaliohjelmiä.

TVT-vastuuopettajat ovat henkilökunnan tukena päivittäin ja auttavat mahdollisissa ongelmatilanteissa. Lisäksi kunnan TVT-tutoropettajat vierailevat säännöllisesti koulullamme ja auttavat opettajia opetuksen suunnittelussa/toteutuksessa. Opettajilla on mahdollisuus osallistua säännöllisesti TVT-koulutukseen.

3. Oppimisen arviointi

Oppimisen ja osaamisen arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti.

Formatiivinen arviointi auttaa oppilasta ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään oppiaineille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Opettajan ja oppilaan välisessä vuorovaikutuksessa oppilas saa tietoa, miten voi parantaa suoritustaan suhteessa tavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Myös **itsearviointi ja vertaispalaute** ovat keskeinen osa oppimisprosessia, vaikka ne eivät vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan.

Summatiivisen arvioinnin tekee opettaja tai opettajat yhdessä, jos heitä on useita, suhteessa oppiaineen tavoitteisiin. Lukuvuoden päätteeksi tehtävä arviointi on summatiivinen kokonaisarviointi oppilaan koko lukuvuoden tavoitteiden saavuttamisesta. Työskentely arvioidaan osana oppiainetta opetussuunnitelmassa olevien työskentelytaitojen tavoitteiden mukaisesti. Työskentelytaidoilla tarkoitetaan taitoa työskennellä yksin ja yhdessä, taitoa suunnitella ja arvioida omaa työskentelyään, taitoa toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen sekä taitoa toimia rakentavasti vuorovaikutuksessa. Arvosanan muodostamisessa kiinnitetään huomiota koko oppimisprosessiin ja arviointiin vaikuttavat muun muassa kokeet, aineet, tuotokset sekä työskentely.

Käyttäytymisen arviointi

Käyttäytymisen arvioinnin, ohjauksen ja palautteen tavoitteena on hyvän käytöksen vahvistaminen. Käyttäytymisen arvosana on oma kokonaisuutensa, joka ei vaikuta oppiaineen arvosanaan. Käyttäytymiselle on asetettu tavoitteet ja kriteerit Vihdin paikallisessa opetussuunnitelmassa. Vuosiluokilla 1.–3. käyttäytyminen arvioidaan sanallisesti erillisellä liitteellä ja vuosiluokilla 4.–9. käyttäytyminen arvioidaan arvosanoilla 4–10. Luokilla 4.–8. arviointia voidaan täydentää sanallisesti erillisellä liitteellä. Tieto erillisestä liitteestä merkitään todistuksen lisätietoihin. Yhdeksäluokkalaisilla käytösarviointia ei merkitä todistukseen, vaan he saavat välitodistuksen mukana liitteen käytösarvioinnista. Päätötodistuksen mukana käytösarviointiliitteen saa pyydettyä. Yhdeksännen luokan väli- tai päätötodistuksen liitteistä ei tule mainintaa todistukseen. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki häntä opettavat opettajat. Luokanopettaja/luokanvalvoja tekee koosteen käyttäytymisen arvioinnista.

Käyttäytymisen arvosanoille 4 ja 5 annetaan sanallinen perustelu vuosiluokilla 4.–9.

Käyttäytymisen tavoitteet luokilla 1-9

Oppilas

- Arvostaa toisia ja toisten tekemiä töitä ja kunnioittaa ihmisten erilaisuutta
- Noudattaa ohjeita ja koulun järjestyssääntöjä
- Edistää ja kunnioittaa työ- ja opiskelurauhaa sekä huolehtii yhteisestä ympäristöstä ja välineistä
- Toimii hyvien tapojen mukaisesti erilaisissa tilanteissa (mm. tervehtiessä, ruokailussa, juhliassa) ja edesauttaa toiminnallaan myönteistä ja kannustavaa ilmapiiriä.
- Pyrkii ohjauksen ja itsearvioinnin kautta kehittämään käyttäytymistään.

Käyttäytymisen arvosanojen kuvaus

Arvosana muodostetaan peilaamalla käyttäytymisen tavoitteiden saavuttamista käyttäytymisen arvosanojen kuvauksiin. Käyttäytymisen arvostelussa pyritään huomioimaan oppilaan kehitysvaihe sekä mahdolliset poikkeukselliset tapahtumat tai muutokset elinoloissa.

Arvosanoina käytetään 4-10

10 – Oppilas on saavuttanut erinomaisesti käyttäytymisen tavoitteet.

9 – Oppilas on saavuttanut kiitettävästi käyttäytymisen tavoitteet.

8 – Oppilas on saavuttanut hyvin käyttäytymisen tavoitteet.

7 – Oppilas on saavuttanut tyydyttävästi käyttäytymisen tavoitteet.

6 – Oppilas on saavuttanut kohtalaisesti käyttäytymisen tavoitteet.

5 – Oppilas on saavuttanut välttävästi käyttäytymisen tavoitteet. Annetaan kirjallinen perustelu.

4 – Oppilas ei ole saavuttanut käyttäytymisen tavoitteita millään tasolla. Annetaan kirjallinen perustelu.

Arviointi ja yhteistyö huoltajien kanssa

Arviointipalautetta annetaan oppilaalle ja hänen huoltajalleen lukuvuositodistusten lisäksi riittävästi ja monipuolisesti. Tietoa annetaan oppilaan edistymisestä, vahvuuksista sekä niistä oppimisen alueista, joita on kehitettävä. Arviointipalautetta voidaan antaa välitodistuksin, erilaisin tiedottein ja oppimiskeskusteluissa tai muilla tavoin.

Sanallisen arvion ja numeroarvosanan antaminen todistuksissa

Vihdin kunnassa oppiaineista annetaan sanallinen arviointi 1.–3. vuosiluokkien lukuvuositodistuksissa. Vuosiluokkien 4.–9. väli- ja lukuvuositodistuksissa annetaan kaikissa oppiaineissa numeroarvosanat. Yksilöllistetyssä opetuksessa ja S2-oppilailla arviointi voi olla myös sanallista, KOKO-opetuksessa olevilla oppilailla arviointi on aina sanallista. **Yksilöllistetyssä oppiaineessa** arviointi tehdään HOJKSissa määriteltyjen tavoitteiden suhteen. **Painoalueittainen opiskelu** jossakin oppiaineessa arvioidaan yleisten tavoitteiden mukaisesti ja sisällön karsiminen vaikuttaa siten summatiiviseen arviointiin.

Väliarviointi ja todistukset

1.-3. vuosiluokilla pidetään marras-tammikuun aikana oppimiskeskustelu, joka on osa formatiivista arviointia. Oppimiskeskustelu korvaa väliarvioinnin alakoulussa. 6. vuosiluokalla pidetään nivelvaihepalaveri ennen lukuvuoden päättymistä. Lisäksi ainakin 1. ja 7. luokilla pidetään vanhempainvarti, jolla vahvistetaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä. 8. vuosiluokalla pidetään oppimiskeskustelu tammi -maaliskuun aikana.

Väliarviointitodistus 4.-9. vuosiluokille annetaan 21.12.2022.

KOKO-opetuksessa 1.-3. vuosiluokilla käydään oppimiskeskustelu marras-tammikuun aikana, ja sanallinen lukuvuosiarviointi kouluvuoden päättyessä. 4.-9. luokilla sanallinen väli- ja lukuvuosiarviointi.

Lukuvuosiarviointi annetaan 3.6.2023.

3.1. Oppimisen arviointi syyslukukaudella

Väliarviointi ja todistukset

1.-3. vuosiluokilla pidetään marras-tammikuun aikana oppimiskeskustelu, joka on osa formatiivista arviointia. Oppimiskeskustelu korvaa väliarvioinnin alakoulussa. 6. vuosiluokalla pidetään nivelvaihepalaveri ennen lukuvuoden päättymistä. Lisäksi ainakin 1. ja 7. luokilla pidetään vanhempainvarti, jolla vahvistetaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä.

8. vuosiluokalla pidetään oppimiskeskustelu tammi-maaliskuun aikaan. Lisäksi 8. vuosiluokalla jaetaan väliarviointitodistus.

Väliarviointitodistus vuosiluokille 4.-9. annetaan 21.12.2022.

KOKO-opetuksessa 1.-3. vuosiluokilla käydään oppimiskeskustelu marras-tammikuun aikana, ja sanallinen lukuvuosiarviointi kouluvuoden päättyessä. 4.-9. luokilla sanallinen väli- ja lukuvuosiarviointi. 8. vuosiluokalla pidetään oppimiskeskustelu tammi -maaliskuun aikana.

3.2. Oppimisen arviointi kevätlukukaudella

Vihdin kunnassa oppiaineista annetaan sanallinen arviointi vuosiluokkien 1.–3. lukuvuositorjdistuksissa.

6. vuosiluokalla pidetään nivelvaihepalaveri ennen lukuvuoden päättymistä.

8. vuosiluokalla pidetään oppimiskeskustelu tammi-maaliskuun aikaan.

Vuosiluokkien 4.–9. väli- ja lukuvuositorjdistuksissa annetaan kaikissa oppiaineissa numeroarvosanat. Yksilöllistetyssä opetuksessa, S2-oppilailla ja KOKO-opetuksessa olevilla arviointi voi olla myös sanallista. Yksilöllistetyssä oppiaineessa arviointi tehdään HOJKSissa määriteltyjen tavoitteiden suhteen. Painoalueittainen opiskelu jossakin oppiaineessa arvioidaan yleisten tavoitteiden mukaisesti ja sisällön karsiminen vaikuttaa siten summatiiviseen arviointiin.

Lukuvuosiarviointi suoritetaan 3.6.2023.

4. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

Kuoppanummen koulukeskuksessa jokainen oppilas saa sekä oppimisen, että kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin tukea.

Kehitämme tavoitteellisesti koulumme yhteisöllisyyttä. Osana sitä panostamme vuorovaikutus- ja tunnetaitojen sekä tietoisuustaitojen tiedostamiseen ja harjoitteluun. Kuluvana lukuvuonna kehitämme painotetusti kiusaamisen vastaista ja positiivista vuorovaikutusta tukevaa koulukulttuuria turvallista Kuoppista rakentaen. Opettajia koulutetaan lukuvuoden aikana myös restoratiivisen sovittelun malliin. Lisäksi kuluvana lukuvuonna Kuoppanummen koulukeskus on mukana kehittämässä erityisesti yläkoulun oppijoiden opiskelutaitoja Taitavan Oppimisen Polun eli TOP-projektin piirissä.

4.1. Kolmiportainen tuki

Perusopetuksessa toteutetaan varhaista puuttumista, jossa oppijaa tuetaan opiskelussa ja hyvinvoinnissa yhteistyössä perheiden ja muiden toimijoiden kanssa niin, että oppilas pystyisi etenemään opinnoissaan ja kasvamaan tasapainoisissa olosuhteissa omien edellytystensä mukaisesti.

Tukitoimet suunnitellaan kolmiportaisen tuen periaatteita noudattaen. Tuen tarvetta arvioidaan ja sen vaikuttavuutta seurataan testeillä ja kirjatun havainnoin. Annettavasta tuesta kirjoitetaan pedagoginen asiakirja, jossa kuvataan oppilaan opetuksessa tehdyt toimet.

Yleinen tuki

Yleinen tuki on tuen portaista laajin. Se hyödyttää kaikkia ryhmän oppilaita. Erilaiset ryhmäinterventiot, tunne- ja kaveritaitojen kehittämisen ohjelmat, käyttäytymisen strukturointi, oppimaan oppimisen, kuten opiskelu- ja tarkkaavuustaitojen opettaminen sekä oppimisympäristön joustava muokkaaminen ja monikanavaisuus opetuksessa ovat kaikki yleistä tukea. Yleisen tuen piiriin mahtuu myös eriyttäminen, joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, tukiovetus tai osa-aikainen erityisopetus, kun sen tarve ei ole jatkuvaa sekä kouluohjaajan palvelut.

Yleisessä tuessa pedagogisen arvion tekeminen on vapaaehtoista, mutta asioiden kirjaaminen arvioon voi toimia hyvänä seurattavien asioiden muistilistana eri opettajien välillä. Oppilaalle voidaan myös tehdä yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa oppimissuunnitelma. Siihen kirjataan yhteisesti sovitut tavoitteet, oppilaan sitoutuminen ja onnistumiset.

Yleisen tuen interventiot vaativat pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista. Vaikutuksia nähdään usein vasta pidemmän työskentelyn jälkeen. Arjessa tapahtuva pienten onnistumisien tavoittelu ja ylös kirjaaminen auttaa jaksamaan ja huomaamaan muutosta.

Tehostettu tuki

Tehostettuun tukeen siirrytään, kun satunnainen tuki ei enää riitä, vaan tukea tarvitaan pitkäkestoisesti ja paljon. Esimerkiksi oppilas tarvitsee lähes kaikissa aineissa vähemmän tehtäviä ehtiäkseen oppimaan tai hän tarvitsee pääsääntöisesti räätälöityä materiaalia ja/tai kuvatukea. Tehostetun tuen tarpeen tunnistaa myös siitä, että oppilas tarvitsee paljon aikuisen tukea oppiakseen ja osa-aikaisen erityisopetuksen tarve on jatkuvaa. Oppilaalle voidaan tehostetussa tuessa määrittää käyttöön opiskelun erityiset painoalueet hänelle haastavissa oppiaineissa. Oppilaat, joilla on suomi toisena kielenä hyötyvät tehostetusta tuesta.

Siirtymistä mietittäessä on huolellisesti tarkistettava, onko kaikki oppilasta hyödyttävät yleisen tuen tukimuodot käytetty tai olisiko niissä vielä lisäämisen varaa. Siirtyminen tehostettuun tukeen tapahtuu, kun huoltajien ja oppilaan kanssa yhteistyössä laadittu pedagoginen arvio käsitellään koulun prosessien mukaisesti moniammatillista asiantuntemusta käyttäen. Päätöksen teko kuuluu rehtorille ja päätöksen kirjaaminen oppilastietojärjestelmään koulusihteerille.

Tehostetussa tuessa oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma. Se tapahtuu yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa. Toisin kuin yleisessä tuessa, tehostetun tuen oppimissuunnitelma on perusopetuslain edellyttämä. Oppimissuunnitelmassa kuvataan, minkälaisilla pedagogisilla ratkaisuilla vastataan tuen tarpeeseen; mitkä ovat ne konkreettiset tukitoimet, joita oppilas tulee saamaan, mitä toimilla tavoitellaan ja miten vaikuttavuutta arvioidaan?

Tehostetun tuen päätös tulee purkaa, kun oppilas ei enää arvion mukaan tarvitse intensiivistä tukea, vaan oppimisen tukemisessa voidaan palata tilanteen seuraamiseen ja satunnaisesti tapahtuvaan tehokkaampaan tukemiseen. Purkaminen tapahtuu saman prosessin mukaan kuin siirtäminen.

Erityinen tuki

Kun kaikki tehostetun tuen keinot on käytetty, ja oppilaan todetaan tarvitsevan kokoaikaista erityisopetusta, tai kun vahvasti tuettuna ja painoalueittain opiskellen ei päästä alimpaan hyväksytyyn arvosanaan (5) ja oppiaine pitää yksilöllistää, tulee eteen erityiseen tukeen siirtäminen.

Erityiseen tukeen siirtäminen on lakiin perustuva valituskelpoinen viranomaispäätös ja hyvin vahva toimenpide. Erityisen tuen päätöksessä päätetään aina myös oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä, mahdollinen poikkeaminen opetussuunnitelmassa määrittelystä oppiainejaosta sekä oppilaalle mahdollisesti tarvittavat tulkitsemis- ja avustajapalvelut, apuvälineet ja tukijaksot.

Oppilaalla saattaa jo ennen oppivelvollisuuden alkua olla diagnoosi, josta lähtökohtaisesti seuraa erityisen tuen päätös ja pidennetty oppivelvollisuus, mahdollisesti myös toiminta-alueittain opiskelu. Yleensä päätös erityisestä tuesta on silloin tehty jo varhaiskasvatuksessa. Lisäksi erikoissairaanhoidon viranomaistason antama lausunto saattaa johtaa erityisen tuen päätökseen. Erityisen tuen päätös tarvitaan myös tapauksissa, joissa oppilaan haasteiden laajuus ja monimuotoisuus edellyttää moniammatillisen arvion mukaan kokoaikaista erityisopetusta.

Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä tulee oppilaan opetuksesta vastaavilta hankkia selvitys oppilaan oppimisen etenemisestä sekä tehdä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa moniammatillisena yhteistyönä selvitys oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta. Tästä työskentelystä muodostuu pedagoginen selvitys, jota tarvittaessa täydennetään psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnalla tai vastaavalla sosiaalisella selvityksellä.

Kun selvitys on laadittu valmiiksi, tulee kuulla oppilasta ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa. Kuulemistilaisuus voidaan järjestää osana vanhempaintapaamista, mutta huoltajalle pitää olla myös jälkikäteen todennettavalla tavalla selvitetty, että kyse on samalla hallintolain tarkoittamasta kuulemisesta.

Huoltajien allekirjoittama pedagoginen selvitys lähetetään sivistyskeskukseen päätöksentekoa varten. Opetuspäällikkö allekirjoittaa päätöksen ja se kirjataan virastolla oppilaan rekisteriin. Huoltajien allekirjoituksen puuttuminen tai kielteinen suhtautuminen päätettävänä olevaan asiaan ei estä päätöksen tekemistä, mikäli se on oppilaan edun mukaista.

Mikäli oppilaan tuen tarve muuttuu tuen päätöksen perusteissa mainituissa asioissa, tehdään uusi tarpeellisilta osin tarkennettu pedagoginen selvitys sekä uusi erityisen tuen päätös.

Kun kouluun tulee uusi oppilas, jolla tiedetään olevan edellisessä asuinkunnassa tehty erityisen tuen päätös, oppilaasta tulisi noin kuukauden kuluessa kouluun tulosta tehdä uusi pedagoginen selvitys ja päätös erityisen tuen jatkamisesta tai purkamisesta uudessa asuinkunnassa.

Erityisen tuen päätös tarkistetaan myös koulun alkaessa, 2. ja 6. luokan aikana. Oppilaasta tehdään tarkistusta varten uusi pedagoginen selvitys, jonka perusteella tehdään päätös erityisen tuen jatkamisesta tai lopettamisesta. Laadinnassa voidaan hyödyntää aikaisempia pedagogisia selvityksiä ja oppilaan pedagogisia asiakirjoja. Yläkouluun siirryttäessä arvioidaan huolellisesti, tarvitseeko oppilas koko-aikaista erityisopetusta oppimisensa tueksi, sillä se on merkittävä kriteeri erityisen tuen jatkamiselle. Yläkoulu-nivelvaiheen pedagogiset selvitykset tehdään helmikuun loppuun mennessä.

Kun erityisen tuen päätös on tehty ja tieto päätöksestä on tullut sekä huoltajille että kouluun, oppilaalle laaditaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS.

HOJKS:ssa määritellään muun muassa

- opiskelun erityiset painoalueet
- oppilaan edistymisen seuranta ja arviointi
- oppilaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin
- arviointitavat ja ajankohdat
- oppilaan itsearviointi
- muut pedagogiset ratkaisut, kuten joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, opetusmenetelmät, opiskelustrategiat, työskentelytavat, kommunikointitavat ja oppimateriaalit.

Mikäli oppilas opiskelee yhdessä tai useammassa oppiaineessa yksilöllistetyn oppimäärän mukaan, HOJKS:ssa luetellaan nämä aineet sekä määritellään niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä määritellään, miten edistymistä seurataan ja arvioidaan.

Erityisopetukseen sisältyvät pedagogiset ratkaisut voivat vaihdella eri oppiaineissa ja muilla oppimisen alueilla. Osa pedagogisesta tuesta voi olla myös lyhyempiaikaista, yksittäiseen oppiaineeseen suunnattua tukea. Myös erityistä tukea saavalla oppilaalla on oikeus saada tukiopetusta ja osa-aikaista erityisopetusta. Myös oppilaan saama muu tuki, kuten tukitsemis- ja avustajapalvelut sekä erityiset apuvälineet määritellään HOJKS:ssa.

4.2. Koulunkäynnin muut tukijärjestelyt

KOULUN NIMI:	Kuoppanummen koulukeskus alakoulu
Oppilasmäärä	515
Tehostetussa tuessa olevien oppilaiden määrä	93
Erityisessä tuessa olevien oppilaiden määrä	80
Kuntakohtaisten pienluokkien määrä	4
Koulukohtaisten pienluokkien määrä	6
Osa-aikaisten erityisopettajien määrä	3
Erityisluokan opettajien määrä	10
Koulunkäynnin ohjaajien määrä	32

Opiskeluhooltohenkilöstön
läsnäolo koulussa h/vko

Kouluterveydenhoitaja	32
Koululääkäri	4
Psykologi	17
Kuraattori	22,5

KOULUN NIMI: Kuoppanummen
koulukeskus
yläkoulu

Oppilasmäärä	245
Tehostetussa tuessa olevien oppilaiden määrä	39
Erityisessä tuessa olevien oppilaiden määrä	61
Kuntakohtaisten pienluokkien määrä	3
Koulukohtaisten pienluokkien määrä	3
Osa-aikaisten erityisopettajien määrä	1
Erityisluokan opettajien määrä	6
Koulunkäynnin ohjaajien määrä	11

Opiskeluhooltohenkilöstön
läsnäolo koulussa h/vko

Kouluterveydenhoitaja	22
Koululääkäri	2,5
Psykologi	11
Kuraattori	13,5

4.3. Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamuhoito ja iltapäivätoiminta

Koulussamme on iltapäivätoimintaryhmä, joka on avoinna klo 17 saakka. Iltiksessä liikutaan, leikitään, askarrellaan ja tehdään läksyjä.

Lisäksi kehitysvammaisille oppijoillemme tarkoitettu Pätkis tarjoaa aamuhoitopaikan ennen koulun alkua alkaen klo 7.30 sekä iltapäivätoimintapaikan koulun jälkeen klo 16.30 saakka. Pätkis on auki myös koulujen lomaaikoina, poislukien joulun ja uuden vuoden välipäivät sekä juhannuksesta lukuvuoden aloitukseen.

4.4. Kerhotoiminta

Kuoppanummen koulukeskuksessa järjestetään iltapäivisin kerhotoimintaa 1.-9. luokkien oppilaille. Kerhot ovat Vihdin kunnan ja Opetushallituksen alaisen Koulun kerhotoiminnan kehittämishankkeen rahoittamaa kerhotoimintaa. Kerhotoimintamme tavoitteena on mm. nuorten osallisuuden lisääminen, harrastuneisuuden tukeminen ja myönteisten harrastusten löytäminen. Koulun oppilashuolto ohjaa myös sellaisia nuoria kerhotoiminnan piiriin, joilla esimerkiksi perheen tuen puuttuessa ei ole mahdollisuutta harrastaa säännöllisesti.

Hobby Hour -kerhot

Multimedia ja tietotekniikka Kuoppanummen koulukeskus Pelinteko- ja mediapaja 3.-6. lk

Kuoppanummen ja Nummelanharjun koulun Keilailu 7.-9. lk

Aamutreenit 7-9 lk, Nummelanharjun ja Kuoppanummen koulu

Palloilua, Hyllypalloa, koripalloa ja käsipalloa 7-9 lk, Nummelanharjun ja Kuoppanummen koulu

Kuoppanummen koulu Liikuntakerho 4.-6.lk

Kuoppanummen koulukeskus Musiikkikerho 1.-4. lk

Kuoppanummen koulu Liikuntakerho 1.-3.lk

Kuoppanummen koulu Kuvataidekerho 1.-2. lk

Kuoppanummen koulukeskus Kiipeily 1.-2. lk

Kuoppanummen koulukeskus Kuntosali 7.-9. lk

Kuoppanummen koulukeskus Kiipeily 2.-4. lk

Kuoppanummen koulukeskus Kiipeily 3.-6. lk

Kuoppanummen ja Nummelanharjun koulun Kiipeily 6.-9. lk

Kuoppanummen, Nummelan, Nummela skolan ja Nummelanharjun koulu Kuvispaja 6. - 9. lk

Kuoppanummen koulun omat kerhot:

Näytelmäkerho 3.-6. lk

Skype- /kansainvälisyyskerho

Muut kerhot:

4H-kerho

4.5. Opiskeluhoito

Kuoppanummen koulukeskuksen teema kuluvana lukuvuonna on Meidän turvallinen Kuoppis. Tavoitteena on vahvistaa monipuolisesti yhteisöllisyyttä siten, että sekä psyykkinen että fyysinen turvallisuuden tunne vahvistuvat rakenteiden, prosessien ja käytänteiden myötä.

Yhtenäiskoulussamme toimii

16 pienluokkaa

31 yleisopetuksen luokkaa

16 aineenopettajaa

22 luokanopettajaa

21 erityisopettajaa, joista 4 laaja-alaista erityisopettajaa ja 1 klinikkaopettaja

43 kouluohjaajaa

2 koulukuraattoria (työskentelevät myös muissa yksiköissä, Kuoppiksella yhteensä n. yhden kuraattorin resurssi)

2 kouluterveydenhoitaja (toinen osaviikkoisesti)

terveyskeskuspsykologi

oppilaanohjaaja

rehtori, yleisopetuksen johtaja sekä erityisopetuksen johtaja

erityisohjaaja

kouluvalmentaja

4.5.1. Opiskeluhoito

Opiskeluhoito on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opiskeluhoillon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden ja koko koulu- tai opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta.

1. Arvio opiskeluhoillon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista

A) Arvio opiskeluhoillon kokonaistarpeesta. Koulussa tarvittaisiin enemmän koulun arjen tilanteisiin avuksi tulevaa henkilöstöä esim. akuuteissa kiusaamis- ja väkivaltatilanteissa.

KOULUN NIMI:	Kuoppanummen koulukeskus alakoulu	
Oppilasmäärä		515
Tehostetussa tuessa olevien oppilaiden määrä		93
Erityisessä tuessa olevien oppilaiden määrä		80
Kuntakohtaisten pienluokkien määrä		4
Koulukohtaisten pienluokkien määrä		6
Osa-aikaisten erityisopettajien määrä		3
Erityisluokan opettajien määrä		10
Koulunkäynnin ohjaajien määrä		32
Opiskeluhooltohenkilöstön läsnäolo koulussa h/vko		
Kouluterveydenhoitaja		32
Koululääkäri		4
Psykologi		17
Kuraattori		22,5

KOULUN NIMI:	Kuoppanummen koulukeskus yläkoulu	
Oppilasmäärä		245
Tehostetussa tuessa olevien oppilaiden määrä		39
Erityisessä tuessa olevien oppilaiden määrä		61
Kuntakohtaisten pienluokkien määrä		3
Koulukohtaisten pienluokkien määrä		3
Osa-aikaisten erityisopettajien määrä		1

Erityisluokan opettajien määrä	6
Koulunkäynnin ohjaajien määrä	11

Opiskeluhooltohenkilöstön läsnäolo koulussa h/vko

Kouluterveydenhoitaja	22
Koululääkäri	2,5
Psykologi	11
Kuraattori	13,5

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

Pedagoginen työryhmä

Pedagogiseen työryhmään kuuluvat

- rehtori Markku Tolvanen
- yleisopetuksen johtaja Tuija Laukkanen
- erityisopetuksen johtaja Liisa Mattila, puheenjohtaja
- tarpeen mukaan oppilaanohjaaja Maijaliisa Mertanen, laaja-alaiset erityisopettajat, erityisohjaaja ja kouluvalmentaja
- asian esittelyyn tuoneet opettajat

Pedagogisen työryhmän tehtävänä on tukea omalta osaltaan luokkayhteisöjen sekä oppijoiden oppimista, hyvinvointia ja koulussa viihtymistä pedagogisin keinoin. Se tukee oppijoita, huoltajia sekä kasvatushenkilökuntaa oppimispolun varmistamiseksi ja vahvistamiseksi. Työskentelytapa on voimavaralähtöinen ja ratkaisukeskeinen.

Pedagoginen työryhmä käsittelee vuosittain jokaisen luokan oppimiseen liittyvät kuulumiset. Tällöin luokanopettaja, luokanohjaaja tai tiimin opettajat esittelevät luokan tilanteen.

- Pedagoginen työryhmä kokoontuu lisäksi säännöllisesti joka tiistai klo 14-14.45 sekä torstaisin klo 9-10. Tällöin opettaja tai kouluohjaaja voi varata työryhmältä ajan oppilas- ja ryhmäkohtaisten pedagogisten asioiden käsittelemiseksi. Koulunkäynnin kannalta välttämättömiä oppimiseen liittyviä asioita voidaan käsitellä pedagogisessa työryhmässä ilman huoltajan tai oppilaan lupaakin. Käytännössä opettaja kuitenkin tiedottaa huoltajia, kun lapsen asioita käsitellään ryhmässä. Vastaavasti huoltajat saavat tiedon siitä, millaisia ratkaisuja ryhmässä ehdotettiin. Myös huoltaja voi pyytää, että lapsensa oppimiseen liittyvä asia viedään pedagogisen työryhmän tarkasteltavaksi. Palaveriin voi huoltajan ja oppijan luvalla osallistua myös psykologi, kuraattori tai terveydenhoitaja, mikäli tämä kuuluu oppilaan yksilökohtaiseen monialaiseen asiantuntijaryhmään.

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä YTY

Kuoppiksen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä YTY aloitti toimintansa keväällä 2015. YTY on avoin koulumme oppijoille, huoltajille sekä henkilökunnan edustajille.

Kuoppiksen yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän ohjausryhmä (YTY-ohjausryhmä) muodostuu oppilashuollon palvelujen henkilökunnasta: terveydenhoitajat Noora Lukumies-Kunnas ja Jessica Jouhki, koulukuraattorit Kalle

Kivi ja Kaisa Lumokallio, psykologi Marjo Korander, erityisohjaaja Sari Vapamäki ja kouluvalmentaja Ville Montonen, sekä oppimisen palveluista: oppilaanohjaaja Maijaliisa Mertanen, vastaava kouluohjaaja Mikaela Palmén ja johtoryhmä: rehtori Markku Tolvanen, yleisopetuksen johtaja Tuija Laukkanen ja erityisopetuksen johtaja Liisa Mattila. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän ohjausryhmä kokoontuu viikoittain maanantaisin 2-3 kertaa kuukausittain maanantaisin klo 14-15.

Parittomien viikkojen tiistaisin oppilahuollon palvelut järjestää henkilökunnalle avoimet opiskeluhuoltokahvit klo 14.30-15.30. Oppilashuollon asiantuntijat ovat tällöin helposti henkilökunnan tavoitettavissa esim. nimetöntä konsultointia varten.

Marraskuusta lukien kerran kuukaudessa kokoontuu myös Hyvinvointi-ryhmä (kuraattori Kalle Kivi, kouluvalmentaja Ville Montonen, erityisohjaaja Sari Vapamäki, yleisopetuksen johtaja Tuija Laukkanen ja erityisopetuksen johtaja Liisa Mattila. Hyvinvointiryhmä käsittelee nimettömästi koulussa esiintyviä ilmiöitä. Hyvä huomataan ja pyritään monistamaan. Huolestuttaviin pedagogista tai oppilashuollollista huomiota vaativiin ilmiöihin pyritään puuttumaan interventioin, jotka suunnitellaan ilmiön luonteen mukaisesti nimettyjen henkilöiden ja asiaan liittyvän muun kouluhenkilöstön kesken.

Varsinaiseen yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään YTYyn kuuluvat edellisten lisäksi laajennettu johtoryhmä, Kuoppiksen tulevaisuus -ryhmä, sekä edustus oppilaskunnasta, Verso-oppilaista sekä tukioppilaista. Nämä oppijat ovat YTYn Yhteysoppilaita. Yhteysoppilailla on oikeus kutsua kokouksiin mukaan myös vanhempansa. Lisäksi YTYyn kutsutaan koulumme emäntä Marianne Nieminen sekä koulunuorisotyö.

YTY kokoontui ensimmäisen kerran kodin ja koulun päivänä 30.9.2022. Tällöin tarkasteltavina ja päivitettävänä olivat Kuoppiksen arvot. Arvoja ja koulun visiota ja tavoitteita päivitetään seuraavan kerran YTY-kokouksessa 16.11.2022. Kevään kokoontumisajankohdaksi on kevään Kodin ja koulun päivänä 10.3.2022 ja käsiteltävä aihe sovitaan myöhemmin. Kokoukseen valitaan kunakin kertana puheenjohtaja ja sihteeri. Kokouksessa voidaan sopia tehtäviä ja projekteja, joita toteuttamaan muodostetaan pieniä työryhmiä. Kokouksissa keskustellaan ja työskennellään ohjausryhmän valmisteleman työjärjestyksen pohjalta. Kokouksen anti määrittää jatkotyöskentelyn tapoja ja aikataulutusta.

Kuukausittaiset luokkakokoukset jalkauttavat YTYn prosesseja ja päätöksiä ja osallistaa vahvasti kaikki oppijat Kuoppiksen yhteisölliseen kehitystyöhön. YTY ja luokkakokoukset ovat vuorovaikutuksessa keskenään: YTY voi antaa tehtäviä, keskusteluaiheita, kyselyjä, aloitepyyntöjä jne. luokkakokouksille. Luokkakokoukset voivat puolestaan välittää YTYlle tietoa, ideoita, huolia ja aloitteita. Lisäksi luokissa on vähintään kuukausittainen hyvinvointitunti, jonka teemat ovat tänä lukuvuonna yhteisöllisyys: Minä ja me, itsetuntemus: Kuka minä olen? ja yleinen hyvinvointi ja some: Miten me voimme?

3. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ammattilaisten ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Koulussa järjestetään kuluva lukuvuonna kaksi kodin ja koulun päivää. Näissä yhteyksissä nostetaan hyvinvoinnin ja turvallisuuden teemoja näkyvästi esille. Ensimmäisenä kodin ja koulun päivänä pidetyssä YTY-kokouksessa tarkasteltiin henkilökunnan päivittämiä Kuoppiksen arvoja. Ne ovat yhteisöllisyys, turvallisuus, oikeudenmukaisuus ja vastuullisuus. Toiminnallisessa työskentelyssä oppilaat, huoltajat ja henkilökunta pohtivat tapoja, miten nämä arvot ilmenevät Kuoppiksella.

Vanhempainilloissa ja tapahtumissa käsitellään hyvinvoinnin ja turvallisuuden teemoja monipuolisesti.

Koulumme tekee hyvin tiivistä yhteistyötä Lohjan K-0:n, Ankkuri-tiimin, koulunuorisotyön sekä perhesosiaalityön kanssa. Lisäksi teemme hyvää yhteistyötä mm. perheneuvolan ja lasten- ja nuorten psykiatrian poliklinikoiden kanssa.

4. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Turvallisuuden tunteen lisäämiseksi ja kiusaamisen vähentämiseksi koulussamme vahvistetaan kiusaamisen vastaista työtä:

Kouluvalmentaja seuraa säännöllisellä kyselytutkimuksella oppijoiden kokemuksia kiusaamisesta. Palautteen mukaan kiusaamista esiintyy ja koulun aikuisilta toivotaan entistä enemmän kohtaamisen mahdollisuutta mm. välitunneilla ja muutoin koulupäivän aikana. Tähän on kiinnitetty huomiota keskusteluin henkilökunnan kanssa

sekä järjestämällä lisää välituntivalvontaa. Koulullamme on mahdollisuus tehdä nimettömästi ilmoituksia havaitusta tai koetusta kiusaamisesta QR-koodin kautta.

Tunne- ja vuorovaikutukseen ja kaikkinaiseen hyvinvointiin käytetään alakoulussa vähintään yksi viikoittainen oppitunti ja yläkoulussa vähintään yksi kuukausittainen oppitunti. Oppituntimateriaalina käytetään erityisesti Koulukunnossa- hankkeen materiaaleja. Lukuvuosi on jaettu kolmeen teemaan myös näiden hyvinvointituntien osalta:

- yhteisöllisyys: Minä ja me
- Itsetuntemus: Kuka minä olen? sekä
- Yleinen hyvinvointi ja some: Miten me voimme?

Verso-toimintaa vahvistetaan ratkaisevasti. Koko opettajakunta saa Pedagogisissa keskusteluissa tutustua Verso-toimintaan ja restoratiiviseen vuorovaikutustapaan. Verso-toiminnassa 6.-9. -luokkalaiset kokeneet verso-oppilaamme toimivat 24 uuden 4-6 -luokkalaisen verso-oppilaamme mentoreina. Verso-oppilaat sekä mentori ottavat vastaan sovittelutilauksia Verso-kioskilla klo 9.40-10 välitunnilla. Sovittelut tapahtuvat klo 12 alkavalla välitunnilla. Verso-toiminnasta vastaavat Resto-koulutuksen saaneet 2 opettajaa ja kouluvalmentaja.

Vakavampiin kiusaamistilanteisiin muodostetaan Soppu-ryhmä. Soppu-ryhmään kuuluvat viisi Resto-koulutuksen saanutta opettajaa sekä kouluvalmentaja. Soppu-ryhmä käyttää Sovittelu ry:n mukaista sovitteluprotokollaa.

Tilanteissa, joissa kiusaaminen on vakavaa, käytetään kuulemis- ja kasvatustilanteiden menetelmiä. Väkivaltilanteissa koulussa kehitetty VäkiValta - nolla eli V-0 -malli toimii oppijoiden, huoltajien ja henkilökunnan työskentelyä viitoittavana apuvälineenä. Tilanteen vakavuuden mukaan pyydetään mukaan Lohjan K-0, Ankkuritiimi tai muita koulun ulkopuolisia tahoja. Huomioidaan osapuolien, mutta myös ulkopuolisten kiusaamisen tai väkivallan vaikutuspiirissä olleiden henkilöiden tarve purkukeskusteluun ja annetaan apua ajatusten ja tunteiden jäsentämiseen strukturoidun keskustelupohjan avulla.

Luokkiin voidaan suunnitella tarpeen mukaan interventioita, joita toteuttavat opettajan kanssa esim. kouluvalmentaja ja kuraattorit, koulunuorisotyöntekijät ja Ankkurin asiantuntija.

Yksittäisten oppijoiden osalta laaditaan tarvittaessa selkeät ja toimivat turvasuunnitelmat yhteistyössä oppijan, huoltajien ja koulun henkilökunnan kanssa.

5. Toimenpiteet opiskeluhoitosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Yksiköt arvioivat säännöllisesti opiskeluhoitotyön toteutumista oman yksikkönsä osalta yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksissa sekä keväisin kuluneen **lukuvuoden arvioinnin yhteydessä**.

Koulun yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän tehtäviin ei sisälly yksittäisten oppilaiden opiskeluhoitoasioiden käsittely. Näitä tehtäviä ei voi rehtorin päätöksellä muuttaa.

4.5.2. Yksilöllinen opiskeluhoito

Yksilöllinen opiskeluhoito perustuu aina vapaaehtoisuuteen. Yksilöllisen opiskeluhoiton toimintaa ovat konsultaatiot, palveluihin ohjaaminen ja monialaisen asiantuntijaryhmän työskentely. Opettajat ovat avainhenkilöitä opiskelijan tuen tarpeen tunnistamisessa. Opettajan näkökulmaa tarvitaan myös tilanteen tarkemmassa selvittelyssä sekä tuen suunnittelussa ja järjestämisessä, mutta sen toteuttaminen edellyttää oppilaan suostumusta.

Yksilöllinen opiskeluhoito toteutuu joko henkilökohtaisten opiskeluhoitopalvelujen kautta tai monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamisella. Asiantuntijaryhmä kootaan aina tapauskohtaisesti oppilaan tueksi ja oppijalla on oikeus vaikuttaa ryhmän kokoonpanoon. Oppijalla on lisäksi oikeus kuraattori- ja psykologipalveluihin säädetyssä määräajassa. Kiireellisyyden arvioi psykologi tai kuraattori.

4.6. Lasten ja nuorten hyvinvointi

Nuoren hyvinvointiin vaikuttavat arjen säännöllisyys

- ravinto-> kouluruokailu, aamupalamahdollisuus koululla
- uni ja säännöllinen ulkoilu ja liikunta -> valistus ja koululiikunta sekä välituntiliikunta
- päihitteettömyys-> valistus koulussa, yhteistyö huoltajien ja nuorten kanssa
- koulunkäynnin säännöllisyys -> Wilman seuranta, huoltajatapaamiset
- koulutehtävien huolehtiminen -> Wilma, keskustelut oppilaiden ja huoltajien kanssa
- harrastukset -> koulun tarjoamat kerhot ja harrastuksista tiedottaminen
- rajoitettu netti- ja peliaika -> valistus, keskustelut nuorten ja huoltajien kanssa
- nuorella tulisi olla turvalliset aikuiset -> koulun tarjoama tukiverkosto, yhteistyö kotien kanssa
- kestävät kaverisuhteet -> ryhmäyttäminen ja yhteisöllisyys
- nuori osaa pyytää tarvittaessa apua ja ottaa vastaan tukea sekä ohjausta

Nuori tarvitsee tunne- ja vuorovaikutustaitoja, joita opetellaan koulussa eri oppiaineiden sisällä. Näitä taitoja ovat mm.

- tunteiden tunnistaminen ja säätely
- myötätunto- ja empatiataidot
- kohtelias, toista arvostava käytös, ei kiusaa toisia
- ratkaisukeskeisyys
- arvostaa itseä ja muita
- erilaisuuden hyväksyminen

4.6.1. Kiusaamisen ehkäisy

Kuoppanummen koulukeskuksessa jokainen aikuinen puuttuu kiusaamiseen sitä havaitessaan. Opettaja huolehtii ensisijaisesti kiusaamisen selvittelystä ja pyytää tarvittaessa avuksi oppilashuollon jäseniä; kuraattorin, kouluvalmentajan, terveydenhoitajan tai psykologin. Koulun johtoryhmä on myös tarvittaessa mukana kiusaamisen selvittelyssä ja ratkaisujen löytämisessä. Huoltajat otetaan varhaisessa vaiheessa mukaan työskentelyyn. Tämän lisäksi Kuoppis-agentit ja Verso toimivat ennaltaehkäisevinä oppilastahoina. Oppilaiden osallistaminen ennaltaehkäisevään kiusaamiseen on keskeisenä teemana yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tapaamisissa.

Kiusaaminen on tärkeä keskustelunaihe hyvinvointitunneilla ja Kuoppanummen koulukeskuksessa kehitetään uusia käytänteitä, jossa mukana ovat K-0-työryhmä ja Verso-tiimi. Opettajakuntaa koulutetaan restoratiiviseen sovitteluun.

Käytössä on kunnan yhteinen kiusaamiseen puuttumisen malli.

K-0-työryhmä on kehittänyt väkivaltaan ja kiusaamiseen puuttumiseen portaikkoa ja ohjeistusta Kuoppanummen koulukeskuksessa. Portaikko esitellään kuluva lukukauden aikana oppilaille, huoltajille ja henkilökunnalle. Tavoitteena on näiden käytänteiden vakiinnuttaminen.

Kuoppanummella tehtiin syyskuussa 2022 koulun oma kiusaamiskysely, jonka tuloksia käsitellään oppilaiden ja koulun aikuisten kanssa luokissa ja YTY:ssä. Oppilaiden kanssa mietitään yhdessä parhaita keinoja ennaltaehkäistä kiusaamista ja siihen puuttumista. Tässä työssä hyödynnetään oppilaskunnan, tukioppilaiden ja Verso-oppilaiden kokemusasiantuntijuutta.

4.6.2. Yhteisöllisyys

Yhdessä tekeminen ja osallisuuden kokemukset vahvistavat yhteisöä. Oppimisessa painottuu myös yhdessä oppiminen ja yhteisön merkitys yksilön kannustamisessa. Vuorovaikutus, yhteistyö ja monipuolinen työskentely ovat yhteisön kaikkien jäsenten oppimista ja hyvinvointia edistäviä tekijöitä. Oppiva yhteisö tunnistaa

moninaisuuden myös oppimisessa ja toimii joustavasti erilaisissa tilanteissa. Koulussa järjestetään toimintaa, joka tukee yhteisöllisyyttä.

Vihdin nuorisotoimi on mukana edistämässä koulumme yhteisöllisyyttä. Nuorisiohjaajat ovat nuorten parissa maanantaisin ja keskiviikkoisin. Heillä on myös yläkoulussa kummiluokkia, joille järjestetään teematunteja. Nuorisotoimi järjestää kuudesluokkalaisille Tsempitunteja kerran kuukaudessa.

Kouluvalmentaja on joka päivä tavattavissa. Hänen luonaan oppilaat voivat käydä sovittuina aikoina. Hän auttaa oppilaita ryhmäytymään, antaa tukea tarvittaessa opiskeluun ja elämänhallintaan.

Kuoppanummen koulukeskukseen järjestetään erilaista toimintaa muun muassa: välituntikerhoja nuorisiohjaajien toimesta ja koulun omia liikuntavälkkiä, koulunvälituntiikuttajat ohjaavat toimintaa pienemmille oppilaille, koulun sisäinen kummitoiminta jatkuu sekä järjestetään tapahtumia, kilpailuja, retkiä ja teemaviikkoja.

Koulun oppilaskunta ja tukioppilaat järjestävät teematapahtumia koko koululle esim. roolipukuviikon ja joulukioskimyyntiä.

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä YTY kokoontuu kaksi kertaa vuodessa yhteisten tärkeiksi koettujen teemojen ympärille kehittämään koulun yhteisöllisyyttä.

Kodin ja koulun päivä järjestetään syksyllä ja keväällä, jolloin koulussa pidetään YTY-kokous.

4.6.3. Ryhmäytyminen

Ryhmäytyminen on tärkeää kaikilla luokka-asteilla, jotta oppilaat tutustuvat ja oppivat luottamaan toisiinsa ja viihtyvät koulussa. Ryhmäytymiseen tähtäviä toimia toteutetaan paitsi koulun alkamisen yhteydessä myös jatkuvana osana koulunkäynnin arkea. Alkuopetuksessa ryhmytetään pelien, leikkien sekä pari- ja ryhmätöiden avulla. Arjessa keskitytään hyvän huomaamiseen. 6. luokallakin pelit ja leikit ovat tärkeä ryhmäytymisen muoto. Projektimuotoiset ryhmä- ja parityöt 6. luokalla tukevat ryhmäytymistä samoin kuin koulun yhteisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin osallistuminen ja niiden yhteinen suunnittelu.

Lapsen ja nuoren näkökulmasta koulun arki saa merkityksensä pitkälti kavereista ja ystävistä, johonkin ryhmään kuulumisesta. Ryhmän merkitys oppilaan sosiaalisen identiteetin kehittymiselle, hyvinvoinnille, oman ja muiden suhteiden jäsentämiselle sekä oppimiselle on erittäin keskeinen.

Tunne ryhmään kuulumisesta on jokaiselle tärkeää. Onnistuneet kokemukset ryhmässä voivat olla positiivisia vaikuttajia elämässä. Ryhmähengen luominen on tärkeää ja keskinäinen luottamus on sen peruspilari. Sen tehtävä on luoda ja vahvistaa hyvää ja innostunutta luokkahenkeä. Ryhmäyttäminen tarkoittaa prosessia, jossa oleellista on ryhmän jäsenten keskinäinen tunteminen, vuorovaikutus, luottamus ja viihtyminen.

Luokanvalvojalla on tärkeä rooli ryhmän muotoutumisen kannalta. Hän on ryhmän ohjaaja, jonka tehtävänä on ryhmän kehittämisen edistäminen ja tukeminen. Muut opettajat tukevat tätä työtä omalta osaltaan. Ryhmäyttäminen on jatkuvaa toimintaa, joka jatkuu läpi lukuvuoden. Se on edellytys kannustavan oppimisympäristön syntymiselle. Hyvin ryhmäytynyt luokka edistää omaa oppimistaan ja ehkäisee syrjäytymistä.

Tukioppilaat ryhmyttävät 7.-luokkalaisia lukuvuoden aikana. Nuorisotoimi toimii aktiivisesti ja järjestää mm. teematunteja luokille. Lukukauden alussa nuorisotoimi järjesti 7.-luokkalaisille oman ryhmäytyspäivän.

Ryhmyttämistä tapahtuu opettajien toimesta oppitunneilla esim. ryhmätöissä, varsinaisilla ryhmäytystehtävillä ja -leikeillä ja oppiainetyöskentelyssä.

Yhteiset tapahtumat ja tilaisuudet tukevat ryhmyttämistä, kuten leikit, pelit ja erilaiset työskentelymuodot

Alkuopetuksessa ryhmytetään pelien, leikkien sekä pari- ja ryhmätöiden avulla. Arjessa keskitytään hyvän huomaamiseen ja monissa luokissa on käytössä palkintosysteemejä yhteiseen toimintaan kannustamiseksi.

5. Osallisuus ja yhteistyö sidosryhmien kanssa

Osallisuus merkitsee lasten ja nuorten kuulemista, huomioon ottamista ja mukaan ottamista heitä koskevaan päätöksentekoon. Perusopetuksen arvopohjana olevat ihmisoikeudet, tasa-arvo ja demokratia toteutuvat osallisuuden kautta. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kannalta osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksilla on tärkeä rooli.

Osallistumisessa tarvittavia taitoja on opeteltava ja kehitettävä. Koulun demokraattisia käytäntöjä lisäämällä voidaan tukea lasten ja nuorten valmiuksia osallistua ja kantaa vastuuta omista ja yhteisistä asioista. Yhteistyöllä erilaisten järjestöjen, huoltajien, yhdistysten ja muiden tahojen kanssa voidaan kehittää valmiuksia ja kiinnostusta toimia yhteiskunnassamme.

Oppilasta ohjataan opiskelussa ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan ja käyttäytymisestään. Työskentelyssä kannustetaan ottamaan huomioon muut ihmiset, arvostamaan muita ihmisiä, itseään ja omaa työtään ja pitämään huolta yhteisestä oppimisympäristöstä. Opetus tukee oppilaan vuorovaikutustaitojen kehittymistä sekä yhteisöllisyyden kehittymistä. Koulun toiminta on vuorovaikutuksessa ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Vaikuttamista ja osallisuutta kehitetään mm. projektien, hankkeiden, teemojen, kummitoiminnan, vierailujen, kansainvälisyyden, retkien ja monialaisten oppisisältöjen yhteydessä.

5.1. Oppilaiden osallistaminen

Oppilaiden osallisuutta kehitetään mm. monialaisten oppimiskokonaisuuksien, Kuoppisagentti-, oppilaskunta- ja tukioppilastoiminnan sekä vertaissovittelutoiminnan kautta. Yläkoululaisilla on viikottain luokanohjaajan välitunti, joissa käsitellään oppilaille tärkeitä ja ajankohtaisia asioita. Oppilaat ovat mukana suunnittelemassa monialaisia oppimiskokonaisuuksia.

Oppilaskunta

Oppilaskunnan tehtävänä on ohjata oppilaat keskinäiseen yhteistyöhön, pyrkiä parantamaan oppilaiden asemaa koulussa sekä edistää vastuuta yhteisten asioiden hoidosta. Vihdin nuorisovaltuustovaalit pidetään marraskuussa 2022. Nuorisovaltuuston edustajat järjestävät koulussa infotilaisuuksia, joissa kerrotaan valtuuston toiminnasta ja oppilaiden vaikuttamismahdollisuuksista.

Mannerheimin lastensuojeluliitto järjestää yhteistyökumppaneidensa kanssa kaikille kunnan 7.-luokkalaisille tapahtuman teemalla Meillä ei kiusata (1.9.2022).

Kuoppanummen koulukeskuksen alakoulun oppilaskunnan hallitus kokoontuu 1-4 kertaa kuukaudessa. Lähes jokaiselta 1.-6. luokalta on valittu syyskuussa 2022 varsinainen jäsen ja varajäsen. Kokouksissa käsitellään oppilaskunnalle oppilailta ja koulun aikuisilta tulleita ehdotuksia ja työtehtäviä sekä ideoidaan erilaisia tapahtumia kouluarjen piristämiseksi. Jaana Kiuru ja Maria Uotila ohjaavat alakoulun oppilaskuntaa lukuvuonna 2022-2023. Tänä vuonna alakoulun oppilaskunta osallistuu muun muassa YTY-työryhmään kokousedustajina.

Yläkoulun oppilaskunnan hallituksen toimintaa johtaa luokkien 7-9 oppilaista koostuva edustajisto ja oppilaskuntaa ohjaa Petteri Kalin. Oppilaskunta kokoontuu noin 2-3 kertaa kuukaudessa ja tarpeen mukaan useammin. Yläkoulun oppilaskunnan hallitus järjestää erilaisia tapahtumia ja pyrkii parantamaan kouluviihtyvyyttä sekä kannustaa ja mahdollistaa oppilaita osallistumaan ja vaikuttamaan koulun toimintaan yhteistyössä henkilöstön kanssa, esimerkiksi koulun vuosisuunnitelman tekemiseen omalla panoksellaan. Oppilaskunta tekee yhteistyötä muiden koulujen, Vihdin nuorisovaltuuston ja muiden yhteistyötahojen ja nuorien kanssa. Yläkoulun oppilaskunta osallistuu YTY-työryhmään kokousedustajina. Lukuvuoden aikana hallituksen edustajia osallistuu kunnan oppilaille suunnattuun ruokahuollon palaveriin ja Vihdin oppilaskuntien hallitusten seminaareihin.

Yläkoulun oppilaskunta pyrkii kehittämään oppilaiden vaikutusmahdollisuuksia ja demokratiaa koulussa. Nuorisovaltuuston edustajat pitävät nuorisovaltuustovaalista tietoiskun 24.10. 7.-8.-luokkalaisille.

Nuorisovaltuusto vaalit pidetään syksyllä 2022. Oppilaskunta järjestää päivätyökeräyksen eli taksvärkin 14.12.2022.

Kuoppisagenttitoiminta

Kuoppaanummen koulussa Kiva-agenttitoiminta käynnistyi keväällä 2016 yhteistyössä MLL:n kanssa. Nyt toimintaa jatketaan Kuoppisagentti-nimikkeellä. 4.-6. luokan oppilasta on valittu ryhmä, jonka tehtävänä on ohjata 1.-2. luokkalaisten välitunneilla tapahtuvaa leikkitoimintaa. Jos Kuoppisagentti näkee kiusaamista, hän tiedottaa asiasta välituntivalvojaa. Kuoppisagentit saavat välituntiohjaajakoulutusta ja heidän tärkeimpänä tehtävänä on leikittää oppilaita ulkona sekä hakea yksinäisiä mukaan yhteiseen toimintaan. Koulupäivän aikana agentteja on yleensä kahdella välitunnilla. Yhdellä kerralla on kaksi- kolme Kuoppisagenttia leikittämässä pienten pihalla.

Kuoppisagenteille järjestetään kokoontumisia, jolloin keskustellaan heidän kokemuksistaan ja toiminnan kehittämisestä. Kuoppisagenttien vastuupettaja on Ylva Erävuoma.

Tukioppilastoiminta

Tukioppilastoiminta perustuu vertaistuen ajatukseen. Tukioppilas on tavallinen, vapaaehtoinen oppilas, joka haluaa auttaa muita oppilaita ja toimia koulu yhteisön hyväksi. Toiminnan tavoitteena on edistää hyviä toverisuhteita, kouluviihtyvyyttä, kannustavaa ilmapiiriä koulussa ja ennaltaehkäistä kiusaamista ja yksinäisyyttä. Mannerheimin Lastensuojeluliitto tukee tukioppilastoimintaa. Tukioppilaat järjestävät koulun hyvinvointiteemaan liittyviä oppitunteja. Tukioppilaiden edustus kuuluu myös Kuoppiksen yhteisölliseen oppilashuoltotyöryhmään, YTYyn.

Lukuvuoden aikana tukioppilaat järjestävät 7. luokkalaisten ryhmäytämistunteja ja toimivat oppilaiden tukena. Tukioppilastoimintaan kuuluu erilaisten tapahtumien järjestäminen (esim. juhlat, retket, kerhot, päivänavaukset, mediakasvatustunnit) yhteistyössä mm. oppilaskunnan, vertaissovittelijoiden, YTY:n, MLL:n ja mahdollisuuksien mukaan kunnan muiden tukioppilaiden sekä sidosryhmien kanssa.

Tukioppilastoiminnan ohjaaja on Pirjo Leväniemi. Mannerheimin Lastensuojeluliitto järjestää tukioppilaille mahdollisesti koulutusta lukuvuoden aikana.

Vertaissovittelu (VERSO)

VERSO tarkoittaa vertaissovittelua. Vertaissovittelijoina toimivat halukkaat 4.-6. luokkien oppilaat, jotka koulutetaan sovittelijoiksi. He voivat sovittaa 1.-3. luokkien oppilaiden välisiä ristiriitoja sovittelutapaamisessa, jonka opettaja tai muu aikuinen on tilannut ristiriidan ratkaisemiseksi. Vertaissovittelu tapahtuu koulupäivän aikana päivittäin klo 12.00 alkavalla välitunnilla. Sovitteluun osallistuminen on aina vapaaehtoista. Tavoitteena on, että sovitteluun osallistuvat oppilaat yhdessä sovittelijoiden kanssa löytävät myönteisen ratkaisun ja sovun kiistaansa. Jos osapuolet kieltäytyvät sovittelusta, opettaja hoitaa tilanteen läpikäymisen ja ratkaisun ristiriitaan. Vertaissovittelu tuo ristiriitojen ratkaisuun myönteisen vaihtoehdon jälki-istunnon ja puhuttelun sijaan. Vastuu vertaissovittelusta säilyy aina aikuisilla eli tehtävään koulutetuilla ohjaavilla opettajilla. VERSO-sovittelu on luottamuksellista. Tarvittaessa ohjaava Verso-opettaja on mukana sovittelussa. Verso-oppilaiden edustajat kuuluvat myös Kuoppiksen yhteisölliseen oppilashuoltotyöryhmään, YTYyn. Verso-oppilaat osallistuvat erilaisiin oppilaiden hyvinvointia edistäviin toimintoihin lukuvuoden aikana. Vastuupettajina toimivat Sanna Pennanen ja Marjaana Virtanen.

5.2. Huoltajien osallistaminen ja kodin ja koulun yhteistyö

Toimiva ja lähtökohdiltaan myönteinen kodin ja koulun yhteistyö on keskeinen lasten ja nuorten kasvun, kehityksen ja oppimisen tuki. Kodin ja koulun yhteistyötä tehdään koulun, luokan ja oppilaan tasolla. Kodin ja koulun kasvatusyhteistyö lisää oppilaan ja luokan sekä koko koulu yhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta. Yhteistyön rakentamisen lähtökohdiana on tasavertaisuus, luottamuksen rakentaminen ja keskinäinen kunnioitus. Yhteistyössä pyritään ottamaan huomioon perheiden moninaisuus sekä tiedon ja tuen tarpeet. Tarvittaessa yhteistyössä käytetään apuna tulkkia.

Tiedottamista ja yhteydenpitoa kotiin tapahtuu ensisijaisesti Wilman välityksellä, mutta myös puhelimitse ja sähköpostitse sekä tapaamisissa. Tarvittaessa on mahdollista käyttää yhteydenpitoon esimerkiksi reissuvihkoa. Opettaja pitää säännöllisesti yhteyttä koteihin esimerkiksi viikko- tai kuukausiviesteinä sekä tuntimerkinnöin. Vanhempainillat ja -vartit, arviointikeskustelut sekä pedagogisten asiakirjojen päivityksien yhteydessä pidettävät palaverit tukevat kodin ja koulun yhteistyötä.

Huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä pyritään aktiiviseen toimintaan. Tiimit ja luokat voivat järjestää lukuvuoden aikana retkiä, yhteisiä iltoja tai pelitapahtumia, joihin voidaan kutsua mukaan myös huoltajia.

Huoltajia voidaan pyytää vierailijoiksi luokkiin oman ammatillisen asiantuntemuksensa edustajina. Vanhempien osallistamista yritetään lisätä tekemällä erilaisia kyselyjä tietotekniikkaa hyödyntäen. Huoltajia kutsutaan Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän YTY:n kokouksiin. Kuoppanummen koulukeskuksessa ei ole tällä hetkellä aktiivisesti toimivaa vanhempaintoimikuntaa.

Kodin ja koulun päivä järjestetään kaksi kertaa lukuvuodessa: syksyllä ja keväällä, vanhempainiltoja ja -vartteja, joulun- ja kevätjuhlat. Luokilla on myös yksittäisiä omia käytänteitä, esimerkiksi kotitehtävien kuittaus/tarkistus (AI, MA)

5.3. Yhteistyö nivelvaiheissa

Nivelvaihe esiopetuksesta alakouluun

Nivelvaihetta esiopetuksesta alakouluun luotsaa *eskarista ekalle -tiimi*, joka aloittaa lukuvuosityöskentelynsä aina syyskuun viimeisenä maanantaina. Ryhmään kuuluvat varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja alakoulujen ensimmäisiä luokkia opettavat osa-aikaisen erityisopetuksen opettajat. Ryhmän vuosittaiseen aloituskokoukseen osallistuu myös muita koulun edustajia jokaisen koulun määrittämällä tavalla (rehtori, apul. rehtori).

Vuosikellon mukaiset asiat kokouksessa ovat ajankohtaiset kuulumiset ja lukuvuoden tiimin kokoonpano, marraskuun tiimitapaamisen ja muiden lukuvuoden yhteistyöpalaverien aikatauluista sopiminen. Lisäksi käydään läpi edellisten tiedonsiirtojen toimivuus ja näkymä tulevaan lukuvuoteen sekä prosessin tarkistus ja kehittämisideat.

Marraskuussa tiimi käy läpi tuen oppilaiden lukumäärät ja alustavat tiedot prosessien kulusta, siirretään tieto oppilaista, joiden koulupaikka on mahdollisesti muualla kuin omassa koulupiirissä ja sovitaan aika tarkemmalle tiedonsiirrolle. Palaverissa sovitaan myös ensimmäiset konsultaatiot erityisopettajan kanssa ja/tai opiskeluhaullollinen tarve sekä käydään läpi yksityisten päiväkotien oppijat.

Koulupolkujen tarkentumista tapahtuu kolujen EO:n ja VEO:n välillä pitkin kevätlukukautta. Kouluilta tehdään vierailuja päiväkoteihin ja esiopetuksen oppijat käyvät tutustumassa kouluihin.

Erityisen tuen päätökset tekee helmikuun loppuun asti varhaiskasvatuspäällikkö ja siitä eteenpäin opetuspäällikkö.

Tiedonsiirtojen perusteella muodostetaan toukokuussa yleisopetuksen opetusryhmät ja sijoitetaan tuen oppilaat heitä parhaiten tukeviin ryhmiin sekä aikataulutetaan henkilökohtaiset tiedonsiirrot.

Nivelvaihe alakoulusta yläkouluun

Alakoulusta yläkouluun nivelvaiheen tiimi aloittaa toimintansa lokakuussa 2022. Tiimi rakentuu pääsääntöisesti kuudensien luokkien oppilaita opettavista ja yläkoulussa heitä vastaanottavista osa-aikaisen erityisopetuksen opettajista. Tiimin tavoitteena on luoda sujuvuutta sekä yhteisillä kriteereillä toteutuvaa laatua nivelvaihettyöhön.

Ensimmäisessä tapaamisessa arvioidaan tähän asti tehdyn nivelvaiheyhteistyön sujuvuus: mitä hyviä käytänteitä ja mitä haasteita on ollut sekä pohditaan edellisten vuosien kehitystyön pohjalta, mikä on tärkeää ja mitä pitäisi muuttaa.

Tiimi luo yhteistyössä rehtorien kanssa askelmerkit tulevalle nivelvaihettyölle. keskeiset teemat ovat

- Pienluokille menevien prosessi
- Nivelvaiheen lakisääteiset tuen tarkistukset tammi-helmikuussa.
- Tiedonsiirto koulujen välillä, prosessi ja aikataulut
- Muuta huomioon otettavaa

Nivelvaihe yläkoulusta toiselle asteelle

Opinto-ohjaaja ja 9.luokkien luokanohjaajat vastaavat tiedonsiirrosta toiselle asteelle. Opinto-ohjaaja varmistaa jatko-opintopaikkojen tilanteen ja ohjaa tarvittaessa toiselle asteelle.

5.4. Muut yhteistyötahot

Kuoppanummen koulukeskus tekee monipuolista yhteistyötä eri tahojen kanssa oppilaiden oppimisen ja kasvun tukemiseksi. Yhteistyö tarjoaa myös mahdollisuuden toimia erilaisissa oppimisympäristöissä. Lukuvuonna 2022-2023 koulu tekee yhteistyötä mm. kirjaston, päiväkodin, nuorisotoimen, lähialueen oppilaitoksien, yritysten, liikuntatoimen, MLL:n, Yrityskylän, seurakuntien, paikallisten yritysten, poliisin, palokunnan, musiikkiopiston, urheiluseurojen, Vihdin nuorisovaltuuston, 4H-yhdistyksen ja muiden koulujen kanssa.

Koulun kanssa yhteistyötä tekevät mm. Speedsters, Kiipeilyverstas Kantti, HiiPu, Humak, Ilona-liikunta, Vihti Golf, Vihti Ski, Nummelan Tarmo, Vihdin Viesti, Suomen Luontoliitto, UPM, MLL, Kartanon ratsastajat, Nups, Vihdin Salisudet, LouBasket ja HaKi.

6. Valinnaisaineet, monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

Valinnaisaineet

Alakoulussa on valinnaisaineita yksi vuosiviikkotunti 4.-6. -luokilla.

4.-5.lk:n valinnaisaineet: Liikunta (joukkue), Liikunta (yksilö), Ilmaisutaito, Kuvataide, Tietotekniikka, Shakki, Musiikki. Oppilaat valitsivat kolme toivetta, joista kaksi toteutui. Toinen kurssi pidetään syksyllä ja toinen keväällä.

6. luokan valinnaisaineina ovat Pelit (2 ryhmää) ja Liikunta (2 ryhmää), jotka olivat suosituimmat valinnaisaineet alkusyksyllä tehdyssä valinnaisainekyselyssä. Jokaisessa yksittäisessä ryhmässä on oppilaita jokaiselta luokalta. Valinnaisaineiden tavoitteena on leikkimielinen ja monipuolinen pelaaminen ja liikkuminen sekä oppilaiden ryhmäytyminen.

7.-9.lk

Yläkoulussa valinnaisaineita on yhteensä 43 erilaista kurssia. Kuoppanummen koulukeskuksessa järjestetään 12 erilaista kurssia. Valinnaisaineet toteutetaan yhteisenä Nummelanharjun koulun 8. ja 9. luokkien kanssa, jolloin oppilaat voivat valita kursseja molempien koulujen tarjonnasta.

Valinnaisaineet arvioidaan kunnan yleisten arviointiperiaatteiden mukaisesti. Kahden vuosiviikkotunnin aineet arvioidaan numeerisesti. Valinnaisainekursseja on oppilaille tarjolla seuraavista oppiaineista; kotitalous, kuvataiteet, liikunta, musiikki, tekninen/tekstiilityö, tietotekniikka, luonnontieteet, kansainvälisyys, vieraat kielet (venäjä, saksa, ranska, espanja), yhteiskuntaoppi, opiskelutaidot sekä äidinkieli.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

4.lk monialainen oppimiskokonaisuus pidetään 14.-18.11, jolloin on Lapsen oikeuksien viikko. Teemana meillä on oikeus turvallisuuteen.

5.lk monialainen oppimiskokonaisuus nivoutuu Pikkuhyrittäjät projektiin keväällä 2023.

Kuudensien luokkien monialaisena oppimiskokonaisuutena toimii Yrityskylä-oppimiskokonaisuus, jonka teemoja ovat työelämä, yhteiskunta ja talous. Vierailu Yrityskylään tapahtuu maaliskuussa 2023. Yrityskylä-oppimateriaalia käsitellään useiden eri oppiaineiden oppitunneilla ennen varsinaista Yrityskylä-vierailua.

Yläkoulun monialainen kokonaisuus rakentuu Erasmus-projektin ympärille 14.-20.5.2023. Viikolla on myös 9.-luokkalaisten juhlalounas, teemana on kansainvälisyys. Oppiainesisällöt rakentuvat jo siten, että niissä huomioidaan monialaisia kokonaisuuksia.

7. Toiminnan arviointi

Koulun toimintaa arvioidaan kehitys - ja pedagogisten keskustelujen avulla. Opettajakunta arvioi toimintasuunnitelman toteutumista. Tämän lisäksi kevään VESO-päivässä 3.5.2023 arvioidaan tiimeittäin lukuvuoden painoalueiden toteuttamista ja annetaan palautetta ja suuntaviivoja tulevan lukuvuoden suunnitteluun.

8. Varautuminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin

8.1. Sähkökatkot

Koulut pyrkivät toimimaan normaalisti sähkökatkon aikana. Se on tärkeää arjen turvallisuuden tunteen vuoksi. Valon ja veden puute sekä lämmityskaudella myös rakennuksen kylmeneminen kuitenkin alkavat haitata koulun toimintaa sähkökatkon pitkittyessä. Jos katko kestää useita päiviä, on syytä varautua siihen, että koulu ei pysty toimimaan, jos tilat eivät enää täytä terveys- ja turvallisuusmääräyksiä.

Kouluissa veden ja ruoan saanti yritetään järjestää niin, että koulut voivat toimia myös katkon aikana.

Tarvittaessa opetus järjestetään lukujärjestyksestä poikkeavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä tulee antamaan kouluille tarkentavia ohjeita mahdollisiin sähkökatkoihin liittyen lukuvuoden aikana.

Sähköinen pelastussuunnitelma

Vihdin kouluissa on käytössä sähköinen pelastussuunnitelma Pelsu. Siihen on kirjattu kohteen perustiedot, turvallisuusjärjestelyt, mahdolliset vaaratilanteet ja niihin liittyvät toimintaohjeet. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja henkilöstö on velvoitettu tutustumaan suunnitelmaan lukuvuosittain. Suunnitelmasta on nähtävillä tiivistetyt paperiversiot henkilöstön taukotilassa.